

Перелік використаних джерел:

1. Міністерство цифрової трансформації України. Цифрова країна: презентація цифрової платформи. // Урядовий портал. – 2024. 2. Укрінформ. У системі E-Health зареєстрували перший медичний заклад. – 2017. 3. Онучак В.. Як підписати електронний документ онлайн. // Портал “Вчасно”. – 2024. 4. Тищенко О.І. Огляд сучасних тенденцій на ринку онлайн-банкінгу в Україні // Економіка та суспільство. – 2017. – №13. – С. 1237–1243. 5. Mountasse, T., Abdellatif, M. Digital Transformation in Public Administration: A Systematic Literature Review. // International Journal of Professional Business Review. – 2023. – №8(10). 6. Бабічев, А., Котковський, В., Чередниченко, Т.. Технології та інновації в публічному управлінні: сучасні тренди, вплив на якість державних послуг. // Економіка та суспільство. – 2024. – №65.

УДК 332.14

РОЗВИТОК ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ТИПІВ ТЕРИТОРІЙ ЯК НАПРЯМ ТЕМАТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НАУКОВОЇ ШКОЛИ «УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІЙ У ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ»

Гавкалова Наталія Леонідівна, завідувачка кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики, доктор економічних наук, професор Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Сиромолот Едуард Анатолійович, аспірант кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики, керівник Інформаційного центру Асоціації європейських прикордонних регіонів, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Проведені у 2023-2024 роках дослідження д.е.н., професора Н.Л. Гавкалової та аспіранта Сиромолот Е.А., дозволили ідентифікувати тематичний напрям проведення подальших наукових досліджень з питань розвитку функціональних типів територій та сформулювати бачення його розвитку як напрямку Наукової школи «Управління розвитком територій у інформаційному суспільстві» кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики, так і сфери публічного управління розвитку територій громад та регіонів в контексті оновлення регіональної політики та європейської інтеграції України, у співпраці з Асоціацією європейських прикордонних регіонів та тематики дисертаційного дослідження аспіранта Сиромолот Е.А. [1].

Ключовий зміст проведеного дослідження [2,с.266] полягає у відзначенні ролі наукової школи як рушійної сил та публічного актора регіональної політики, значення її участі в організаційних формах мережевої співпраці управлінням регіональним розвитком та створенні інноваційних проектів розвитку територій відновлення.

У дослідженні [3,с. 513] акцентовано увагу на необхідність створення механізмів визначення та ідентифікації функціональних типів територій з огляду на сучасні дії Уряду України з питань оновлення державної стратегії регіонального розвитку України 2021-2027 через проведення наукових досліджень з питань визначення та формування функціональних типів територій в Україні, проведення синхронізації та гармонізації українських та європейських наукових досліджень у сфері обміну науковою інформацією та кращими практиками розвитку функціональних типів територій України та ЄС, забезпечення участі українських науковців у проектах ЄС з питань розвитку функціональних типів територій, створення бази кращих практик розвитку функціональних типів територій, організація співробітництва між профільними українськими та європейськими інституціями, мережами та платформами сферою діяльності яких є територіальний та просторовий розвиток.

Новим напрямом організації співпраці з Асоціацією європейських прикордонних регіонів (АЄПР), яке було обговорено у 2023 році в рамках заходів присвячених відзначенню

10 -ти річчя зі дня створення Інформаційного центру АЄПР, стало ініціювання проведення спільних наукових досліджень у сфері розвитку територіального та транскордонного співробітництва України та ЄС, фокус уваги у яких був у тому числі зосереджено на досвіді роботи європейських прикордонних регіонів, як функціональних типів територій[4], визначення функціональних сфер співпраці з Харківською областю, підтримки створення живої лабораторії розвитку територій, громад та регіонів [5], розробки механізмів впровадження належного врядування у публічному управлінні розвитком територій, розвитку громадської дипломатії [6], перспективам розвитку молодіжного єврорегіонального співробітництва [7].

Перспективи подальших наукових досліджень полягають у проведенні моделювання створення «Слобожанського мікрорегіону відновлення та розвитку територіального співробітництва» як функціонального типу територій за участю громад м. Харкова та Харківської області, за підтримкою представників Асоціації європейських прикордонних регіонів, з використанням кращого досвіду діяльності транскордонних об'єднань таких як єврорегіони, європейське об'єднання територіального співробітництва та інших.

Ця ініціативна форма міжнародного територіального співробітництва, на нашу думку, допоможе розкрити існуючий потенціал м. Харкова та Харківської області, який представив професор, д.е.н., В. Пономаренко на Міжнародному економічному форумі “Міжрегіональна економічна інтеграція, як пріоритетний напрямок відновлення України”, який відбувся 22 листопада 2024 року[8].

Перелік використаних джерел.

1. Gavkalova N. The role of public administration in the development of territories / N. Gavkalova, E. Syromolot, S. Lukashev // *Public Administration and Law Review*. – 2023. – 2. – P. 52–61. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/33780>.
2. Сиромолот Е. А. Роль наукових шкіл у дослідженні процесів публічного управління відновленням розвитку територій / Е. А. Сиромолот, Н. Л. Гавкалова // *Публічне управління та адміністрування в Україні: євроінтеграційний поступ* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю (Івано-Франківськ, 31 травня 2024 р.); за наук. ред. проф. І. І. Чудика, Д. І. Дзвінчука, І. П. Лопушинського; упоряд. Л. С. Мосора. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2024. - С. 264-267. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/33572>
3. Сиромолот Е. А. Удосконалення механізмів визначення функціональних типів територій як чинника євроінтеграційних процесів України / Е. А. Сиромолот // *Публічне управління: проблеми та перспективи* : матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 23 листопада 2023 р. : тези допов. – Харків: ТОВ «Константа», 2023. – С. 508 – 514.
4. Gavkalova N. The significance of the Council of Europe’s governance tool “Territorial and cross-border cooperation” for regional development: Literature review / N. Gavkalova, E. Syromolot, M. Guillermo Ramírez and other // *Development Management* – 2024. - 23(2). – P. 56-69. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/33573>
5. Ramirez M., Syromolot E. THE IDENTIFICATION OF THEMATIC AREAS OF MULTILATERAL PARTNERSHIP DEVELOPMENT BETWEEN AEBR AND KHARKOV REGION IN THE CONTEXT OF RELATIONS HISTORY AND EUROPEAN INTEGRATION. *Public administration: problems and prospects: materials of International scientific and practical internet conference, Kharkiv, November 29, 2024 year.* – Kharkiv: LLC «Constanta», 2024. – pp.47-52.
6. Mullan C., Syromolot E. THE ROLE OF CIVIC DIPLOMACY IN BUILDING PUBLIC ADMINISTRATIVE CAPACITY FOR TERRITORIAL DEVELOPMENT AND CROSS-BORDER COOPERATION. *Public administration: problems and prospects: materials of International scientific and practical internet conference, Kharkiv, November 29, 2024 year.* – Kharkiv: LLC «Constanta», 2024. – pp.41-46.
7. Сиромолот Е.А., Гавкалова Н.Л. «МОЛОДІЖНИЙ ЄВРОРЕГІОН» ЯК ОСВІТНЯ ІННОВАЦІЯ ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІЙ. *Публічне управління: проблеми та перспективи: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Харків, 29 листопада 2024 року.* –

Харків : ТОВ «Константа», 2024. – С.555-562. 8. Міжнародний економічний форум “Міжрегіональна економічна інтеграція, як пріоритетний напрямок відновлення України”. URL: <https://www.hneu.edu.ua/news/mizhnarodnyj-ekonomichnyj-forum-mizhregionalna-ekonomichna-integratsiya-yak-priorytetnyj-napryamok-vidnovlennya-ukrayiny/>

УДК 321.1

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ СУСПІЛЬНОГО РОЗВИТКУ У КОНТЕКСТІ ПОЛІТИЧНОЇ ТА ГРОМАДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Гончаренко Дмитро Анатолійович, студент 4 року навчання бакалавріату за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» ХНЕУ ім. С. Кузнеця⁵¹

Сучасний розвиток українського суспільства супроводжується численними викликами, що вимагають ефективних рішень у сфері політичної та громадської діяльності. Однією з ключових проблем є недостатній рівень громадянської участі в управлінських процесах, що призводить до зниження довіри до державних інститутів, а також ускладнює реалізацію реформ, спрямованих на покращення умов життя громадян.

Як свідчить дослідження О. Шевченка, війна стала значним викликом для діяльності громадянського суспільства в Україні, адже вона призвела до порушення багатьох звичних механізмів взаємодії між громадянами та державою. Проте активізація волонтерських організацій та громадських ініціатив сприяла зростанню довіри громадян до інститутів громадянського суспільства, що є важливим позитивним моментом в умовах кризових ситуацій. Тим не менше, ці позитивні зміни потребують подальшого розвитку. Аналіз міжнародного досвіду взаємодії держави та громадськості в таких країнах, як США, Велика Британія, Німеччина, дозволяє виявити ряд проблем, які також виникають у таких умовах: недостатній рівень координації між державними органами та громадськими організаціями, нерівномірний доступ до ресурсів для різних груп громадян та інші складнощі, які потребують ефективних рішень і адаптації до українських реалій [1, ст. 3-4].

Згідно з аналітичною доповіддю Національного інституту стратегічних досліджень, громадянське суспільство в Україні після подій Революції Гідності стало повноцінним суб'єктом політичного процесу, що здатен диктувати правила поведінки решті гравців. Зростання довіри до неурядових організацій (НУО) свідчить про підвищення їхньої репутації серед громадян, що є важливим результатом демократичних змін у країні [2 ст. 4-10]. Водночас, ці організації часто зустрічають опір зі сторони політичних структур, які намагаються обмежити їхню діяльність через різноманітні правові і адміністративні бар'єри. Наприклад, прийняття Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань" в 2016 році мало на меті спрощення реєстрації НУО, однак на практиці він часто використовується для затримки реєстрації або для встановлення додаткових вимог, що ускладнюють діяльність громадських організацій. Крім того, існують проблеми з фінансуванням НУО, адже політичні структури часто намагаються обмежити доступ до міжнародних грантів та інших джерел фінансування, що сприяє розвитку організацій. Такі обмеження підривають фінансову стабільність НУО і їхню здатність ефективно діяти в інтересах громадян [7].

На міжнародному рівні важливу роль у підтримці громадянського суспільства відіграють програми допомоги від Європейського Союзу. Як зазначено у дослідженні Павлової С., міжнародна допомога сприяє розвитку інститутів громадянського суспільства через впровадження демократичних цінностей та принципів "м'якої сили" [3 ст. 9-12]. Однак, на практиці, ці програми стикаються з низкою проблем, серед яких — відсутність швидкості

⁵¹ Науковий керівник: д.е.н., проф. Гавкалова Наталія Леонідівна